

PITANJA I ODGOVORI

U VEZI JAVNOG POZIVA ZA DOSTAVLJANJE PROJEKTNIH PRIJEDLOGA ZA PODRŠKU MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA U SEKTORU PROIZVODNJE TEKSTILA, ODJEĆE, KOŽE I OBUĆE

U OKVIRU PROJEKTA "EU4BUSINESS RECOVERY"

U nastavku su odgovori na pitanja pristigla na e-mail eu4brecovery@ilo.org u periodu od 9. 11. do 26. 11. 2021. god. U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 6.1 Indikativni vremenski okvir, Međunarodna organizacija rada nema obavezu odgovarati na pitanja koja su postavljena nakon navedenog roka 26. 11. 2021. godine.

Napominjemo da u nastavku slijede odgovori na sva pitanja pristigla e-mailom, kao i pitanja postavljena na info sesijama, te da u narednom periodu nećemo biti u mogućnosti odgovarati na dodatna pitanja.

Pitanje:

1. Da li naše Pravno lice može da aplicira za projekte nepovratnih sredstava 2021-2023 za tekstilnu industriju. Firma je registrovana već 7 godina i radila je u rentanom prostoru. Usljed nesretnog događaja smo u maju ove godine smo započeli izgradnju sopstvenog poslovnog prostora na području druge Opštine. Očekujemo da ćemo uskoro moći ponovno pokrenuti proizvodnju i zaposliti ljude, jer smo bili primorani da otpustimo radnike kako bi smanjili troškove.
2. Mi se bavimo proizvodnjom tekstila (odjeća) i proizvodnjom obuće. Međutim, proizvodnju obuće smo zatvorili zbog pandemije. Sredstva su nam potrebna kako bismo mogli kupiti repromaterijale.
3. Da li mogu aplicirati na javni poziv kao obrtnička radnja kako smo trenutno registrovani?
4. Registrovani smo kao s.p. odnosno samostalni preduzetnik. Da li naše preduzeće može aplicirati na javni Poziv?
5. Mogu li stari i tradicionalni zanati aplicirati? Vlasnica sam domaće radinosti.
6. Da li je poziv otvoren i za fizička lica, koja bi u slučaju prolaska projekta, otvorila svoju firmu?
7. Da li se možemo kandidovati za bespovratna sredstava za mjere oporavka malih i srednjih preduzeća iz sektora proizvodnje tekstila? Naša šifra djelatnosti je 77.21 iznajmljivanje i davanje u zakup opreme za rekreaciju.
8. Firma se bavi prodajom metražne robe, galanterije i pozamanterije. Imamo li pravo na prijavu za ovaj javni poziv? Koje su nam mogućnosti i putevi?
9. Da li se na poziv mogu prijaviti ukoliko sam vlasnik i jedini radnik zanatsko-trgovačke radnje?

10. Da li je SAMOSTALNI PREDUZETNIK – s.p. registrovan u opštini kvalifikovan kao mikro preduzeće za aplikaciju na vaš Poziv?

11. Da li aplikant može biti samostalni preduzetnik?

12. Da li se fizička lica mogu prijaviti na dodjelu bespovratnih sredstava sa projektima ili je poziv namijenjen isključivo registriranim firmama? U procesu sam pokretanja vlastitog biznisa, ali me zanima da li se mogu sada prijaviti kao fizičko lice?

13. Da li obrtničke djelatnosti koje zapošljavaju 13 osoba mogu učestvovati u projektu?

14. Imam otvoren obrt - kućna radinost za izradu suvenira od drveta. Da li mogu kupiti mašine?

15. U postupku smo registracije, pa me interesusuje da li mi imamo pravo na konkurs, s obzirom da tek počinjemo sa radom i planiramo nabavku mašina i unaprjeđenje poslovanja online. Kakve su nam mogućnosti?

16. Bila sam poduzetnica i zbog korone sam izašla iz biznisa. Želila bih podršku da se vratim svom poslu.

17. Da li se možemo prijaviti ukoliko imamo obrt s manje od 10 zaposlenih?

18. Da li pravo učešća na Javnom pozivu za dostavljanje projektnih prijedloga imaju samostalni preduzetnici (SP) iz Republike Srpske, i ako je odgovor pozitivan koje uslove trebaju da ispunjavaju?

19. Željela bih pokrenuti svoj posao odnosno obrt usluge šivanja, ali nemam početni kapital. Da li postoji mogućnost dobijanja finansijske pomoći?

20. Ja sam po razvrstavanju obrt, s tim da imam 12 zaposlenih radnika. Da li imam pravo na učešće u ovom pozivu?

21. Da li se može prijaviti malo poduzeće sa trenutno 9 zaposlenih, a ima namjeru zaposliti nova 3?

22. Molimo Vaše izjašnjenje o mogućnosti apliciranja na Vaš Javni poziv i preduzeća koja formalno-pravno ne ispunjavaju uslove u smislu pripadnosti MSP sektoru prema članu 5 Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, učešće u ovom Javnom pozivu otvoreno je za mala i srednja preduzeća koja posluju u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, kože i obuće, na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Da bi bili uključeni u ovaj Javni poziv, odnosno u dodjelu grantova, podnosioci projektnih prijedloga moraju ispunjavati sljedeće kriterije:

- 1. Mora biti pravno lice registrovano u Bosni i Hercegovini;*
- 2. Mora pripadati kategoriji malih i srednjih preduzeća;*
- 3. Mora pripadati statističkoj klasifikaciji djelatnosti 13 „Proizvodnja tekstila“, 14 „Proizvodnja odjeće“, ili 15 „Proizvodnja kože i srodnih proizvoda“;*
- 4. Mora biti direktno odgovoran za pripremu i upravljanje projektom.*

Kandidati će biti isključeni iz učešća u ovom Javnom pozivu ili dodjele grantova ako u vrijeme dostavljanja projektnog prijedloga budu u bilo kojoj od navedenih situacija:

1. U postupku stečaja ili likvidacije, ili pod upravom po nalogu suda, ili su u aranžmanu sa povjeriocima, prestali su sa poslovanjem, ili se nalaze u postupku u pogledu navedenih stvari prema propisanim domaćim zakonima i propisima; Osuđeni su za krivično djelo u vezi sa profesionalnim ponašanjem na osnovu odluke koja ima snagu res judicata ili su predmet odluke koja ima snagu res judicata za prevaru, korupciju, učešće u kriminalnoj organizaciji ili bilo kojim drugim nezakonitim radnjama;
3. Proglašeni su krivim za tešku povredu profesionalnih dužnosti, što se dokazuje svim sredstvima koja ugovorni organ može opravdati;
4. Nisu ispunili obaveze u pogledu uplate socijalnih doprinosa ili poreza u skladu sa relevantnim zakonima važećim u Bosni i Hercegovini, niti imaju zaključen sporazum o obročnom plaćanju duga/reprogramu;
5. Otpustili su više od 30% zaposlenih kada se poredi stanje na dan 31. 10. 2021. godine i 31.12. 2019. godine;
6. Utvrđeno je da su krivi za davanje lažnih informacija ovlaštenom ugovornom organu, koje su preduslov za učešće u Javnom pozivu za dostavljanje projektnih prijedloga, ili nisu dostavili sve tražene informacije i dokumentaciju;
7. Pokušali su da dođu do povjerljivih informacija ili da izvrše uticaj na komisiju za ocjenu projektnih prijedloga ili ovlašteni ugovorni organ tokom procesa ocjenjivanja projektnih prijedloga.

Ukoliko kandidati ne ispunjavaju gore navedene kriterije ili su u vrijeme podnošenja projektnog prijedloga u jednoj od gore navedenih situacija, biće isključeni iz učešća u Javnom pozivu.

Javni poziv nije namijenjen fizičkim licima, obrtima, mikro preduzećima, velikim preduzećima, niti djelatnostima čija statistička specifikacija djelatnosti nije 13 „Proizvodnja tekstila“, 14 „Proizvodnja odjeće“, ili 15 „Proizvodnja kože i srodnih proizvoda“.

Pitanje:

23. Šta sve treba pripremiti za dodjelu bespovratnih sredstava za kupovinu stroja za vezenje?
24. Firma se bavi proizvodnjom obuće i radimo za izvoz. Moramo obnoviti mašinski park. Molim Vas za uputstva kako dalje postupati.
25. Gdje ćemo dobiti projektnu dokumentaciju?
26. Molim da sumirate ukratko najbitnije rezultate i koje stavke podržava, na koje cilja ovaj poziv?
27. Prilikom pisanja projekta, odnosno obrazloženja istog, šta sve treba navesti kako bi isti bio valjan?

Odgovor:

Svi detalji vezani za Javni poziv, kao i kriteriji i način prijave, su navedeni u Uputstvu za podnošenje projektnih prijedloga. Uputstvo za podnošenje projektnih prijedloga i ostalu projektnu dokumentaciju možete pronaći na: www.eu4business.ba.

Pitanje:

28. Molim da mi pojasnite situaciju iz poziva, u vezi broja radnika na dan 31.12.2019. u odnosu na 31.10.2021. (nije otpušteno više od 30%). Dana 31.12.2019. smo imali 29 zaposlenih, a 31.10.2021. stanje radnika je 20. Niko od radnika koji su nas napustili nije dobio otkaz.
29. Da li privredni subjekat ima pravo učešća ukoliko se broj radnika smanjio za otprilike oko 45% (stanje 31.12.2019.-142 radnika a stanje 31.10.2021.- 77 radnika) s tim da veliki broj njih nije otpušteno, nego su uglavnom otišli sami?

30. Da li je moguće aplicirati ako sam 31.12.2019 imao 29 radnika, a sad 20. Već 01.01.2021, 3 radnika nisu bila više u firmi, dakle 01.01.2020. stanje radnika je bilo 26. Napominjem za ostale radnike nisam dao otkaz već je bio samo sporazumni prekid radnog odnosa.

31. Zanima me da li će se istek Ugovora na određeno vrijeme smatrati kao otkaz dat od strane poslodavca?

32. Trenutno imamo manje radnika u odnosu na 2019. godinu za više od 30%, a rezultat smanjenja je taj što su radnici sami davali otkaz ili im je istekao ugovor na određeno vrijeme. Da li treba da dostavimo ugovore, rješenja, zahtjeve radnika za otkaz ili se to naknadno provjerava?

Odgovor:

*U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocima projektnih prijedloga, vezano za tačku 5 „Otpustili su više od 30% zaposlenih kada se poredi stanje na dan 31. 10. 2021. godine i 31.12. 2019. godine“ pod naslovom 3.1 Kvalifikovanost kandidata, u fusnoti se navodi sljedeće: „Zaposleni koji su u navedenom periodu dali otkaz, ili su penzionisani, ili im je istekao ugovor o radu na određeno vrijeme, **ne ulaze u kategoriju otpuštenih radnika.**“*

Na strani 16 Uputstva se navodi sljedeće: „Treći korak je posjeta podnosiocima projektnih prijedloga i verifikacija podataka i informacija dostavljenih u projektnom prijedlogu i pratećoj dokumentaciji. Posjetu podnosiocima projektnih prijedloga, koji se nalaze na ažuriranoj Privremenoj rang listi, obaviće predstavnici MOR-a.“

Otpuštanjem se u smislu gore navedene odredbe smatra samo otkaz koji je radnik dobio od poslodavca. Provjera navoda u ovom kontekstu će se izvršiti tokom terenskih posjeta.

Pitanje:

33. Da li se u nabavci opreme može ići sa korištenom (rabljenom) opremom?

34. Da li mašine koje se kupuju mogu biti mašine koje su korištene, odnosno nisu nove?

35. Da li se može nabaviti rabljena oprema?

36. Da li je dozvoljena nabavka samo nove opreme ili je dozvoljena i nabavka rabljene/polovne opreme, a ako jeste, ima li ograničenje u godini proizvodnje?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocima projektnih prijedloga, na strani 9 je navedeno: „Zavisno od ispunjenosti gore navedenih uslova, ilustrativni primjeri dopuštenih direktnih troškova su sljedeći:

1. Troškovi tehničkog/stručnog osoblja direktno angažovanog na realizaciji projekta, u visini ostvarene bruto plate, uključujući doprinose i druge troškove naknada. Visina plata i troškova ne može preći redovnu visinu plata i troškova, osim ukoliko to nije opravdano uz dokaz da je to nužno za izvršenje projekta.

Napomena: Troškovi osoblja mogu iznositi do 15% prihvatljivih troškova projekta, prihvatljivi su samo kao sufinansiranje podnosioca projektnog prijedloga i ne mogu biti finansirani bespovratnim sredstvima;

2. Putni troškovi i dnevnice tehničkog/stručnog osoblja koji direktno učestvuju u realizaciji projekta pod uslovom da ne prelaze troškove koje podnosilac projektnog prijedloga inače isplaćuje u skladu sa svojim pravilnicima i važećim propisima. Ovi troškovi ne mogu biti veći od 5% prihvatljivih troškova projekta i finansiraju se iz vlastitog učešća podnosioca projektnog prijedloga;

3. *Troškovi kupovine nove opreme, koja je nabavljena sa ciljem realizacije projekta, kao dio sveukupnih aktivnosti projekta. Maksimalan iznos za nabavku nove opreme ne može preći 80% od ukupnog projektnog budžeta;*
4. *Troškovi nastali direktno iz realizacije projekta, uključujući nabavku roba i usluga, kako je predviđeno za dati projekat.“*

U smislu gore navedenih stavki, troškovi za kupovinu nove opreme se smatraju prihvatljivim. Nabavka polovne/rabljene opreme nije dozvoljena.

Pitanje:

37. Da li se pod građevinske radove može ubrojati i ugradnja stiropora i fasade kako bih se radnicima omogućila veća toplota u samoj unutrašnjosti firme sa novom boljom izolacijom?
38. Da li projekat može uključivati rad vanjske fasade firme?
39. Da li je potrebna građevinska dozvola za rekonstrukciju jednog dijela proizvodnog pogona, tj. postavljanje nove stolarije, te djelimičnu izolaciju u cilju poboljšanja uslova rada zaposlenih?
40. Da li se prihvatljivim troškom smatra zamjena postojeće stolarije sa novim termo izolacionim panelima, koji bi služili za uštedu energije?
41. Više od pola krova je uništeno usljed elementarne nepogode, što smo djelimično sanirali, a potreban je ozbiljan zahvat na dijelu od 500 kvadrata.
42. Ako nabavljamo opremu, da li treba objekat gdje se oprema instalira da ima upotrebnu dozvolu?
43. Da li je za kupovinu opreme potrebno imati Ugovor o zakupu objekta, građevinsku i upotrebnu dozvolu i dr. za objekat gdje se oprema instalira?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 4.2 Vrsta kvalifikovanih aktivnosti, projekat može sadržavati sljedeće indikativne aktivnosti:

1. *Poboljšanje standarda sigurnosti i zaštite na radu kroz sprovođenje konkretnih mjera za zaštitu od širenja Covida-19 na radnom mjestu, u skladu sa mjerama preporučenim u Smjernicama u prilogu 6;*
2. *Pružanje tehničke/stručne (nefinansijske) podrške malim i srednjim preduzećima u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, kože i obuće, u vidu konsultantskih usluga;*
3. *Inovacija i/ili razvoj novih proizvoda;*
4. *Razvoj poslovanja kroz reorganizaciju lanaca snadbijevanja;*
5. *Optimizacija organizacione strukture, poslovnih procesa i procedura primjenom informacionih tehnologija;*
6. *Priprema za uvođenje međunarodnih standarda;*
7. *Certifikacija/Akreditacija;*
8. *Infrastrukturni/građevinski radovi, te kupovina mašina i opreme, ukoliko predstavljaju sastavni dio planiranih aktivnosti i neophodni su za realizaciju projekta. Infrastrukturni/građevinski radovi ne mogu preći više od 40% ukupnog projektnog budžeta, dok sredstva planirana za nabavku mašina i opreme ne mogu biti veća od 80% ukupnog projektnog budžeta.*

Na strani 11 Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga se dalje navodi: „Za projektne prijedloge čije aktivnosti obuhvataju građevinske/infrastrukturne radove, prije potpisivanja ugovora biće traženi sljedeći dokumenti:

1. Ekološka dozvola (ako je obavezna za konkretnu poslovnu aktivnost) ili mišljenje relevantnog organa da ta dozvola nije potrebna za planirane aktivnosti;
2. Dokaz o vlasništvu ili dugoročnom zakupu imovine (5 godina);
3. Idejni projekat ili glavni projekat, uključujući i predmjer radova;
4. Sve neophodne dozvole (npr. lokacijska, građevinska dozvola, upotrebna i sl.).“

Ukoliko predviđeni infrastrukturni/građevinski radovi predstavljaju sastavni dio projektnih aktivnosti, te su neophodni za realizaciju cjelokupnog projekta, smatraće se kvalifikovanim aktivnostima.

Projektni prijedlozi koji obuhvataju građevinske/infrastrukturne radove moraju posjedovati sve dozvole propisane zakonom. Objekti u kojima se instalira kupljena oprema moraju imati zakonom propisanu dokumentaciju.

Za informaciju o tome koje dozvole su potrebne za izvođenje radova se trebete obratiti nadležnim službama u Vašoj jedinici lokalne samouprave.

Napominjemo da sve aktivnosti, kao i sa njima vezani troškovi, trebaju služiti u svrhu ostvarivanja ciljeva i prioriteta Javnog poziva, kako je navedeno u poglavlju 1 Javnog poziva.

Pitanje:

44. U potrebnoj dokumentaciji za prijavu traži se i bilans stanja i bilans uspjeha. Kako je naš Obrt pokrenut tek početkom 2021. mi nemamo ranije bilanse, pa me zanima ostvarujemo li pravo na prijavu?

45. Da li je potrebno imati bilanse za 3 godine, jer mi smo tek osnovana firma? Radimo tek jednu godinu.

46. Da li se može javiti preduzeće ako je počelom sa radom 25.02.2020. godine, s obzirom da se traže parametri za dokazivanje kvalificiranosti iz ranijeg perioda?

47. Firma nije prvobitno osnovana u proizvodnji i prodaji tekstila no s tim je krenula i proširila svoju djelatnost ove godine u 3. mjesecu, tako da u Registru smo osnovani kao malo poduzeće, pripadamo šifri djelatnosti 13 Proizvodnja tekstila? Također trenutno imamo 9 zaposlenih i sada zapošljavamo još jednog radnika do 01.12. pa ne znamo da li smo zbog Potvrda o zaposlenim na datum 31.10.2021. eliminirani?

48. Firma ima 25 zaposlenika ali je 15.03. ove godine dodatno registrirana kao proizvodnja u kojoj je uposleno 9 ljudi?

49. S obzirom na to da do 31.10.2021. nemamo 10 djelatnika, a imat ćemo na datum 01.12.2021., da li smo eliminirani ili možemo krenuti s pisanjem projekta?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, pod 7.1 Ocjena i odabir projektnih prijedloga, na strani 14 se navodi: „Prvi korak je eliminatoran i predstavlja provjeru ispunjenosti pet eliminacionih kriterija, te provjeru administrativne usklađenosti.

Pet eliminacionih kriterija su:

1. *Da je podnositelj projektnog prijedloga poslodavac koji pripada kategoriji malih i srednjih preduzeća (Ovjerena Izjava od strane odgovornog lica);*
2. *Da se poslodavac bavi djelatnostima koje po statističkoj klasifikaciji pripadaju proizvodnji tekstila, odjeće, kože i obuće (Ovjerena Izjava od strane odgovornog lica);*
3. *Da projektni prijedlog obavezno uključuje aktivnosti koje se odnose na unaprjeđenje standarda sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa mjerama preporučenim u Smjernicama u Prilogu 6 (Plan provođenja aktivnosti);*

4. Da je podnosilac projektnog prijedloga spreman da učestvuje u programu SCORE, kao i razvoju/unaprjeđenju plana kontinuiteta poslovanja sa stručnjacima koje će angažovati MOR (potpisano Pismo namjere);

5. Da podnosilac projektnog prijedloga nije otpustio više od 30% zaposlenih za vrijeme pandemije Covid-19 kada se poredi broj zaposlenih na dan 31. 10. 2021. god. i 31.12. 2019. god. (potvrda izdata od strane nadležne poreske uprave).

Ukoliko podnosilac projektnog prijedloga ne može dostaviti svu traženu dokumentaciju, uključujući i potvrdu od nadležne poreske uprave o broju zaposlenih na gore navedene datume, neće ispuniti gore navedeni kriterij (broj 5).

Pitanje:

50. Da li mašine koje se nabavljaju nove, a za koje bi učestvovali dodatno i sopstvenim finansiranjem, mogu biti nabavljene iz Kine?

51. Da li se za potrebe projektnog prijedloga može nabavljati oprema i mašine iz Turske?

Odgovor:

Porijeklo robe koja se nabavlja u sklopu projektnih aktivnosti nije navedeno kao eliminacioni kriterij. Dakle, ne postoje ograničenja u pogledu zemlje porijekla iz koje se nabavljaju mašine i oprema.

Pitanje:

52. Željeli bi aplicirati za nabavku službenog teretnog vozila za potrebe firme. Da li to ulazi u opis ovog programa, s obzirom da firma trenutno nema svoje vozilo?

53. Da li nabavka teretnog vozila za prevoz robe može biti predmet projekta?

54. Da li su aktivnosti promocije firme dopušteni troškovi i ako da, u kojem postotku?

55. Da li je moguće da u sklopu projekta bude otvaranje dvije nove poslovnice u BiH?

56. Da li u projekat može da udje i finansiranje softvera za prodaju?

57. Firma ima usko grlo u krojenju i ima potrebu nabavke odgovarajuće opreme za krojenje. Da li ta oprema zajedno sa softverom i obukom možete biti program?

58. Da li u kvalifikovane aktivnosti, tj. u optimizaciju organizacione strukture primjenom informacione tehnologije (tačka 5.) podrazumijevate i usavršavanje ili nabavljanje novog softvera ili se odnosi samo na usavršavanje i/ili nabavku hardverskih komponenti?

59. Da li komponente investicija, a koje su nove, mogu sufinansirati uvođenje novih green tehnologija i da li podržavaju sufinansiranje npr. solarne energije i panela?

60. Da li je moguće planirati nabavku kontejnera, koji bi koristio kao dodatni skladišni prostor, koji bi finansirali iz vlastitih sredstava ili granta?

61. Da li su dozvoljeni, prihvatljivi troškovi osnovnog i pomoćnog materijala (tkanina i ostali repromaterijal) potrebnog za realizaciju projekta za inovaciju novog proizvoda i usavršavanje zaposlenih?

62. Da li je dozvoljeno angažovanje usluga za konsultovanje i tehničko stručnu pomoć i podršku organizacija/preduzeća iz inostranstva i ako jeste šta ista moraju da zadovoljavaju i ispunjavaju?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 4.2 Vrsta kvalifikovanih aktivnosti, projekat može sadržavati sljedeće indikativne aktivnosti:

- 1. Poboljšanje standarda sigurnosti i zaštite na radu kroz sprovođenje konkretnih mjera za zaštitu od širenja Covida-19 na radnom mjestu, u skladu sa mjerama preporučenim u Smjernicama u prilogu 6;*
- 2. Pružanje tehničke/stručne (nefinansijske) podrške malim i srednjim preduzećima u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, kože i obuće, u vidu konsultantskih usluga;*
- 3. Inovacija i/ili razvoj novih proizvoda;*
- 4. Razvoj poslovanja kroz reorganizaciju lanaca snadbijevanja;*
- 5. Optimizacija organizacione strukture, poslovnih procesa i procedura primjenom informacionih tehnologija;*
- 6. Priprema za uvođenje međunarodnih standarda;*
- 7. Certifikacija/Akreditacija;*
- 8. Infrastrukturni/građevinski radovi, te kupovina mašina i opreme, ukoliko predstavljaju sastavni dio planiranih aktivnosti i neophodni su za realizaciju projekta. Infrastrukturni/građevinski radovi ne mogu preći više od 40% ukupnog projektnog budžeta, dok sredstva planirana za nabavku mašina i opreme ne mogu biti veća od 80% ukupnog projektnog budžeta.*

Ukoliko planirane aktivnosti, kao i sa njima vezani troškovi, doprinose ostvarivanju ciljeva i prioriteta Javnog poziva, kako je navedeno u poglavlju 1 Javnog poziva, te ukoliko spadaju u kvalifikovane aktivnosti navedene u poglavlju 4.1 Uputstva, iste će se smatrati prihvatljivim.

Napominjemo da podnosilac prijedloga projekta sam odlučuje o angažovanju konsultanta za stručnu podršku u realizaciji jednog dijela planiranih aktivnosti.

Pitanje:

63. Ako projekat obuhvata nabavku mašina za proizvodnju, bez dodatnih troškova, da li to znači da može ići do 80% od maksimalnog iznosa finansiranja i da li može biti samo nabavka mašina u projektu?

64. Da li možemo da apliciramo za iznos podsticaja na 100.000, a da naše učešće je 40.000?

65. U konkursu je navedeno da je minimalni iznos projekta 70.000 KM, te da aplikant učestvuje sa 20% kapitala. Jel to znači da u slučaju vrijednosti projekta od 70.000 KM, vrijednost koju Vi obezbjeđujete je 56.000, a aplikant 14.000, što je u konačnici 70.000 KM?

66. Da li nabavka novih mašina može da ide 100% iz granta, jer upravo grant iznosi 80% projekta, odnosno 70.000,00 KM? Ili mora biti kombinacija grant-vlastita sredstva?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 4.2 Vrsta kvalifikovanih aktivnosti, projekat može sadržavati sljedeće indikativne aktivnosti:

- 1. Poboljšanje standarda sigurnosti i zaštite na radu kroz sprovođenje konkretnih mjera za zaštitu od širenja Covida-19 na radnom mjestu, u skladu sa mjerama preporučenim u Smjernicama u prilogu 6;*
- 2. Pružanje tehničke/stručne (nefinansijske) podrške malim i srednjim preduzećima u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, kože i obuće, u vidu konsultantskih usluga;*
- 3. Inovacija i/ili razvoj novih proizvoda;*
- 4. Razvoj poslovanja kroz reorganizaciju lanaca snadbijevanja;*
- 5. Optimizacija organizacione strukture, poslovnih procesa i procedura primjenom informacionih tehnologija;*

6. Priprema za uvođenje međunarodnih standarda;

7. Certifikacija/Akreditacija;

8. Infrastrukturni/građevinski radovi, te kupovina mašina i opreme, ukoliko predstavljaju sastavni dio planiranih aktivnosti i neophodni su za realizaciju projekta. Infrastrukturni/građevinski radovi ne mogu preći više od 40% ukupnog projektnog budžeta, dok sredstva planirana za nabavku mašina i opreme ne mogu biti veća od 80% ukupnog projektnog budžeta.

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 2. Raspoloživa sredstva za projekte po osnovu ovog javnog poziva, kvalifikovanim projektima se smatraju projekti koji zahtijevaju sufinansiranje MOR-a u sljedećim iznosima:

- Minimalan iznos: 70.000 KM
- Maksimalan iznos: 100.000 KM.

Predviđena je kontribucija podnosioca projektnog prijedloga u iznosu od minimalno 20% ukupne vrijednosti projekta. Ukupna vrijednost projekta uključuje kontribuciju MOR-a, podnosioca projektnog prijedloga i drugih izvora finansiranja, ako ih ima. Na konkretnom primjeru, ukoliko podnosilac projektnog prijedloga aplicira sa projektom ukupne vrijednosti 100.000 KM, njegovo sufinansiranje bi bilo minimalno 20.000 KM ili ukoliko podnosilac projektnog prijedloga aplicira sa projektom od 70.000 KM, minimalni iznos njegovog sufinansiranja bi iznosio 14.000 KM.

Ukupna vrijednost projekta, odnosno ukupan budžet projekta, uključuje sufinansiranje EU/MOR-a, podnosioca projektnog prijedloga i drugih izvora finansiranja (ukoliko postoje).

Maksimalni iznos finansiranja (u sklopu ukupnog projektnog budžeta) koji se može tražiti od MOR-a je 100.000 KM, dok je minimalni iznos finansiranja od strane MOR-a 70.000 KM u sklopu ukupnog projektnog budžeta. Sufinansiranje od strane podnosioca projektnog prijedloga je minimalno 20% ukupnog projektnog budžeta. Podnosilac projektnog prijedloga odlučuje da li će učestvovati sa više od 20% sufinansiranja ukupnog projektnog budžeta.

Sredstva planirana za nabavku mašina i opreme ne mogu biti veća od 80% ukupnog projektnog budžeta. Dozvoljena je kupovina mašina i opreme, ukoliko predstavljaju sastavni dio planiranih aktivnosti i neophodni su za realizaciju projekta.

Pitanje:

67. Da li cijene nabavke opreme i ostaloga su prihvatljivi s PDV-om ili bez PDV-a?

68. Da li budžet projekta u iznosu od 70.000,00-100.000,00 KM uključuje i PDV, tj. ako se nabavlja oprema da li se u budžetu prikazuje cijena sa ili bez PDV-a?

69. Da li se troškovi prikazuju bez pdv-a i da li se poslije robe i usluge oslobađaju plaćanja istog?

70. Da li mogu učestvovati preduzeća koja su po poreskom ugovoru i uvjerenju u reprogramu za doprinose a koji se redovno uplaćuju?

71. Prilikom pisanja budžeta projekta treba navesti tačno šta i koliko košta, odnosno vrijednost ulaganja (npr. opreme). Šta ako cijena ne bude identična, nego npr. veća? Da li će to uticati na projekat u pogledu otkazivanja ili korekcije projekta? Kako je to regulisano?

72. Da li treba pravdati vlastito sufinansiranje od 20%?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 5. Dopusćeni i nedopusćeni troškovi, sljedeći troškovi po ovom Javnom pozivu **nisu dopusćeni**:

1. Troškovi zaposlenih (npr. plate, porezi, doprinosi i sl.);
2. Administrativni/operativni/**indirektni troškovi** kao i druge obaveze prema javnim prihodima;
3. Troškovi komunalnih usluga (struja, voda, plin, grijanje, internet, itd.);
4. Dugovi i naknade za servisiranje duga (kamate);
5. Rezervacije za gubitke ili potencijalne buduće obaveze, kao i rezerve za nepredviđene situacije;
6. Troškovi aktivnosti navedeni u projektnom prijedlogu, koji se u potpunosti finansiraju kroz drugi program ili projekat, kojeg finansira Evropska unija i/ili bilo koji drugi donator (dvostruko finansiranje);
7. Gubici po osnovu kursnih razlika;
8. Troškovi vezani za kupovinu zemljišta ili objekata;
9. Kredit ili finansijska pomoć trećim licima;
10. Carinske ili uvozne naknade, usluge špedicije ili bilo koje druge naknade;
11. Troškovi nabavke opreme (ukoliko nije nužna za realizaciju projekta);
12. Novćane kazne i troškovi sudskih parnica;
13. Troškovi popravke/održavanja postojećih mašina, opreme i uređaja, te amortizacije dugotrajne imovine;
14. Troškovi garancija i slični troškovi;
15. Troškovi individualnog sponzorstva za ućešće zaposlenih na seminarima, konferencijama i sličnim događajima, kao i individualnih školarina za studije ili obuke zaposlenih;
16. Troškovi finansiranja projekata koji su u toku ili su završeni;
17. Troškovi projekata koji se realizuju isključivo u interesu pojedinca, kao i projekata kojima se podržavaju politićke stranke ili vjerske zajednice.

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocje projektnih prijedloga, naslov 6. Dostavljanje projektnog prijedloga i tražena dokumentacija, podnosilac projektnog prijedloga koji nakon ocjenjivanja bude uvršćen na Privremenu rang listu dužan je dostaviti sljedeće dokumente (originale ili ovjerene kopije, ne starije od 3 mjeseca):

1. Obavješćenje o statistićkoj klasifikaciji djelatnosti poslodavca izdato od strane nadležnog statistićkog tijela;
2. Uvjerjenje da podnosilac projektnog prijedloga nije u postupku stećaja, niti da je stećajni postupak pokrenut, kao i da nije u postupku likvidacije;
3. Uvjerjenje da podnosilac projektnog prijedloga nema neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa, poreza na dobit i ostalih obaveza po osnovu javnih prihoda za koje nisu zakljućeni sporazumi o obročnom plaćanju duga **ili kopiju sporazuma o obročnom plaćanju duga/reprogramu**;
4. Uvjerjenje da podnosilac projektnog prijedloga nema neizmirenih obaveza po osnovu indirektnih poreza za koje nisu zakljućeni sporazumi o obročnom plaćanju duga (samo za obveznike PDV poreza) **ili kopiju sporazuma o obročnom plaćanju duga/reprogramu**;
5. Uvjerjenje kojim se potvrđuje da podnosilac projektnog prijedloga nije pravosnažno osuđen za krivićno djelo vezano za svoje poslovno ponašanje (organizovani kriminal, korupciju, prevaru ili pranje novca) u skladu sa važećim propisima u Bosni i Hercegovini;
6. Bilansi stanja i bilans uspjeha za 2018., 2019., i 2020. godinu. Ovi dokumenti moraju biti ovjereni od strane nadležnih Agencija.

Indirektni troškovi po ovom Javnom pozivu nisu dopusćeni, te kao takvi ne mogu biti prikazani u budžetu. Budžet projekta ne uključuje PDV. Aranžmani u vezi oslobođanje od PDV-a će biti dogovoreni u fazi ugovaranja, odnosno nakon što Vaš projekat prođe fazu evaluacije.

Preduzeća koja su u reprogramu za doprinose, a koji se redovno uplaćuju, mogu ućestvovati u ovom Javnom pozivu.

Maksimalni ugovoreni iznos budžeta projekta se ne smije prekoračiti. Od podnosioca projektnih prijedloga se očekuje da prilikom izrade budžeta naprave realnu procjenu troškova, te se stoga preporučuje pažljiva procjena troškova zasnovana na istraživanju tržišta.

Svi troškovi predviđeni u budžetu se moraju pravdati, uključujući i vlastito finansiranje.

Pitanje:

73. Da li se se mora dostaviti bilo kakva namjera zainteresovanosti prije isteka roka za dostavu dokumentacije u decembru 2021. godine?

74. Vezano za kandidate koji će biti isključeni iz učešća, tačke 1-7 na strani 6, da li je potrebno da dostavimo izjave da se to ne odnosi na nas ili su potrebna neka dokumenta?

75. U prilogu 1 "Obrazac projektnog prijedloga", u rubrici "Ime i prezime odgovornog lica podnosioca prijedloga projekta" i "Funkcija odgovornog lica", traže li se podaci o direktoru društva ili o osobi koja je zadužena za projekat?

76. Može li se korigovati tabela, odnosno dopuniti broj redova bužeta, odnosno dinamičkog plana realizacije?

77. Da li je za navedene izjave i pismo namjere dovoljno da se ovjere pečatom preduzeća?

78. Da li navedenu dokumentaciju skeniramo i šaljemo e-mailom ili poštom?

79. Da li se u Projektnom prijedlogu u rubrici u kojoj se traži naziv projekta treba navesti vaš projekat „ EU4 Business Recoveri“, ili naziv projekta pod kojim ga mi vodimo?

80. Napisano je u zadnjem stavu tačke 6. da sva dokumentacija treba biti dostavljena u formi read only, da li to znači da i budžet i svi prilozi projektnog prijedloga, kao i projektni prijedlog moraju biti u formi read only?

81. Da li je potvrda iz Porezne uprave, koja se traži po Javnom pozivu vezano za broj radnika, prihvatljiva?

82. Podnosilac prijave ima kopiju upotrebne dozvole iz 1988. godine dok je original dokument izgubljen u ratnim dejstvima zajedno sa ostalom opštinskom arhivom. Da li je dovoljno dostaviti neovjerenu kopiju i potvrdu iz opštine da je original dokumenta izgubljen?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocce projektnih prijedloga, naslov 6. Dostavljanje projektnog prijedloga i tražena dokumentacija, projektni prijedlog mora da sadrži sljedeće:

1. Kompletno popunjen Obrazac prijedloga projekta (Prilog 1);

2. Budžet projekta (Prilog 2);

3. Plan provođenja projektnih aktivnosti (Prilog 3);

4. Pismo namjere (Prilog 4);

5. Lista za provjeru potrebne dokumentacije (Prilog 5);

6. Original ili ovjerena kopija Rješenja o registraciji i njegove najnovije izmjene i dopune (kopiju ovjerava nadležni organ gradske uprave ili notar);

7. Original ili ovjerena kopija potvrde o broju zaposlenih u preduzeću na dan 31.12. 2019. god. i 31. 10. 2021. god., izdata od strane nadležne Poreske uprave (kopiju ovjerava nadležni organ gradske uprave ili notar);

8. Ovjerena i potpisana izjava da podnosilac projektnog prijedloga pripada kategoriji malih i srednjih preduzeća (izjavu potpisuje i ovjerava direktor/rukovodilac);

9. *Ovjerena i potpisana izjava da podnosilac projektnog prijedloga pripada statističkoj klasifikaciji djelatnosti 13 „Proizvodnja tekstila“, 14 „Proizvodnja odjeće“, ili 15 „Proizvodnja kože i srodnih proizvoda“ (izjavu potpisuje i ovjerava direktor/rukovodilac).*

Napomena: Svaka stranica Obrasca prijedloga projekta (Prilog 1) treba biti potpisana od strane ovlaštenog predstavnika podnosioca projektnog prijedloga.

Na strani 11 Uputstva se dalje navodi: „Svi gore navedeni dokumenti se dostavljaju u jednom primjerku na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, u PDF ili sličnom formatu koji ne dozvoljava izmjene dokumenta (read only file), putem sljedeće elektronske pošte: eu4brecovery@ilo.org. Dokumenti podneseni drugim putem (npr. faksom, poštom ili lično), neće biti uzeti u razmatranje.

Uz projektni prijedlog je potrebno dostaviti gore navedenu dokumentaciju. Dodatnu dokumentaciju nije potrebno dostavljati u fazi podnošenja projektnog prijedloga.

Pod pojmom „odgovorno lice podnosioca prijedlog projekta“ se podrazumijeva osoba zadužena za projekat. Ta osoba može biti direktor/vlasnik preduzeća ili neka druga osoba iz preduzeća.

Sve tabele u Prilozima 1, 2 i 3 Uputstva se mogu proširivati dodatnim redovima i kolonama koliko god je potrebno.

Izjave i pismo namjere se ovjeravaju pečatom preduzeća.

U rubrici naziva projektnog prijedloga navodite naziv Vašeg projekta.

Dokument izdat od strane Porezne uprave u vezi broja radnika je prihvatljiv.

Dostavljanje neovjerene kopije i potvrde od nadležne opštinske službe je dovoljno samo u iznimnim slučajevima kada je originalni dokument uništen u okolnostima na koje podnosilac projektnog prijedloga nije imao uticaj.

Pitanje:

83. Ako je kupovina mašine u sklopu cjelokupnog projekta na koji način se vrši nabavka istih i ko je odgovoran za realizaciju tog dijela?

84. Može li se za sprovođenje aktivnosti projekta (pribavljanje ponuda, implementaciju aktivnosti) angažovati eksterni operater po ugovoru o sprovođenju ovih aktivnosti?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocce projektnih prijedloga, naslov 3.1 Kvalifikovanost kandidata, da bi bili uključeni u ovaj Javni poziv, odnosno u dodjelu grantova, podnosioci projektnih prijedloga moraju ispunjavati sljedeće kriterije:

1. Mora biti pravno lice registrovano u Bosni i Hercegovini (dokaz: Rješenje o registraciji i njegove najnovije izmjene i dopune, original ili ovjerena kopija, ne starije od 3 mjeseca);

2. Mora pripadati kategoriji malih i srednjih preduzeća (dokaz: Izjava potpisana i ovjerena od strane direktora/rukovodioca);

3. Mora pripadati statističkoj klasifikaciji djelatnosti 13 „Proizvodnja tekstila“, 14 „Proizvodnja odjeće“, ili 15 „Proizvodnja kože i srodnih proizvoda“ (dokaz: Izjava potpisana i ovjerena od strane direktora/rukovodioca);

4. Mora biti direktno odgovoran za pripremu i upravljanje projektom (potpisano Pismo namjere).

Odgovor:

Jedan od kriterijuma koje podnosioci projektnih prijedloga moraju ispunjavati je da “mora biti direktno odgovoran za pripremu i upravljanje projektom”, što potvrđuje potpisivanjem Pisma namjere (Prilog 4 Uputstva) i naknadnim potpisivanjem ugovora. Bez obzira koga podnosilac projektnog prijedloga angažuje za pružanje pomoći pri realizaciji projekta, odgovornost za upravljanje i realizaciju leži isključivo na podnosiocu projektnog prijedloga, odnosno na preduzeću koje je podnijelo prijedlog projekta i koje je tražilo grant sredstva.

Pitanje:

85. Da li su privredna društva koja posluju sa gubitkom kvalifikovani aplikanti, odnosno da li će biti odbačeni zbog iskazanog gubitka u predhodnim godinama?

Odgovor:

Gubitak u poslovanju privrednog društva nije navedeno kao eliminacioni kriterijum pod tačkom 3.1. Uputstva "Kvalifikovanost kandidata" (strana 6), što znači da privredno društvo formalno može podnijeti prijedlog projekta. Napominjemo da u tom slučaju ocjena za stavku 3.2. kriterijuma za ocjenu projektnih prijedloga (strana 15 Uputstva) može biti nešto niža od maksimalne.

Pitanje:

86. Da li iz vlastitih sredstava projekta možemo predvidjeti sanaciju wc prostorija, nabavku zaštitnih barijera, toplomjera, dezinfekcionih sredstava, finansiranje zaštite na radu i ostale opreme s ciljem sprečavanja zaraze i širenja Covid 19 virusa?

87. Da li je u projekat neophodno uključiti opremu za kovid 19 ili su dovoljne samo mjere, tj. da li se preporučuje nabavka npr. dezinfekcionog tunela ili je dovoljno uvesti anti-kovid protokole?

88. Obzirom da donator predviđa obavezu aplikantata za sudjelovanje u treninzima u vezi sa Covid – 19, te se iste ne mogu budžetirati u projektu, na koji način aplikant dokazuje da će, u okviru projekta, provesti preventivne mjere?

Odgovor:

U skladu sa odredbama Uputstva za podnosiocce projektnih prijedloga, naslov 4.2 Vrsta kvalifikovanih aktivnosti, projekat može sadržavati sljedeće indikativne aktivnosti:

- 1. Poboljšanje standarda sigurnosti i zaštite na radu kroz sprovođenje konkretnih mjera za zaštitu od širenja Covida-19 na radnom mjestu, u skladu sa mjerama preporučenim u Smjernicama u prilogu 6;**
- 2. Pružanje tehničke/stručne (nefinansijske) podrške malim i srednjim preduzećima u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, kože i obuće, u vidu konsultantskih usluga;*
- 3. Inovacija i/ili razvoj novih proizvoda;*
- 4. Razvoj poslovanja kroz reorganizaciju lanaca snadbijevanja;*
- 5. Optimizacija organizacione strukture, poslovnih procesa i procedura primjenom informacionih tehnologija;*
- 6. Priprema za uvođenje međunarodnih standarda;*
- 7. Certifikacija/Akreditacija;*
- 8. Infrastrukturni/građevinski radovi, te kupovina mašina i opreme, ukoliko predstavljaju sastavni dio planiranih aktivnosti i neophodni su za realizaciju projekta. Infrastrukturni/građevinski radovi ne mogu preći više od 40% ukupnog projektnog budžeta, dok sredstva planirana za nabavku mašina i opreme ne mogu biti veća od 80% ukupnog projektnog budžeta.*

Na strani 5 Uputstva se navodi: „Svaki odabrani projekat mora ostvariti, jedan ili više od sljedećih rezultata:

• Osigurati kontinuitet poslovanja kroz poboljšanje standarda sigurnosti i zdravlja na radu, u skladu sa mjerama preporučenim u Smjernicama za sprječavanje širenja Covida-19 na radnom mjestu u Prilogu 6 (u daljem tekstu: Smjernice);

- Unaprijediti razvoj poslovanja kroz reorganizaciju lanaca snadbijevanja i inovaciju proizvoda;*
- Osigurati diverzifikaciju baze klijenata kroz pristup novim tržištima.*

U skladu sa odredbama Uputstva, naslov 9. Uslovi u pogledu realizacije projekta po odobrenju granta, Sprovođenje projektnih aktivnosti će biti predmet redovnog monitoringa. U tu svrhu, podnosilac projektnog

prijedloga se obavezuje, potpisanim Pismom namjere, da će omogućiti nesmetan pristup podacima, dokumentaciji i poslovnim prostorima kako bi se mogao utvrditi stvarni stepen provedbe planiranih aktivnosti.

Cilj monitoringa jeste provjera da li se realizacija aktivnosti odvija u skladu sa odobrenim planom aktivnosti, kao i da li se sredstva troše u skladu sa odobrenim budžetom.

Sve aktivnosti vezane za poboljšanje standarda sigurnosti i zaštite na radu mogu biti finansirane iz vlastitih sredstava, odnosno mogu biti dio vlastitog sufinansiranja u sklopu ukupnog projektnog budžeta.

Molimo Vas da za planiranje aktivnosti vezanih za poboljšanje standarda sigurnosti i zaštite imate u vidu mjere koje su preporučene u Smjernicama u prilogu 6 Javnog poziva. Podnosilac projektnog prijedloga sam odlučuje koje od preporučenih mjera želi sprovesti u sklopu projekta i da li će tu vrstu aktivnosti uključiti u projekat.

Neovisno o vrsti aktivnosti koje budu predložene u projektu, svi uspješni aplikanti će nakon potpisivanja ugovora proći obuku za sprovođenje svih mjera i preporuka iz Smjernica. Obuku sprovodi i finansira MOR. Međutim, kada je u pitanju samo sprovođenje mjera i preporuka iz Smjernica, ukoliko se podnosilac projektnog prijedloga za to odluči, te aktivnosti i troškovi vezani za njihovu sprovođenje moraju biti dio ukupnog projektnog budžeta.

Sprovođenje projektnih aktivnosti, koje budu navedene u projektnog prijedlogu, će biti predmet redovnog monitoringa kako bi se utvrdio stvarni stepen provedbe planiranih aktivnosti.